

Druhý ročník časopisu *Culturologica Slovaca*

Slovenský kultúrny priestor v súčasnosti reprezentuje úzky okruh systematicky napĺňaných vedeckých periodických publikácií (časopisov a ročníkov). Ponúkajú najmä reflexie globálnych kultúrnych fenoménov.

O komplexnom výskume slovenskej kultúry vo vzťahoch k slovanskému i neslovanskému európskemu kultúrnemu horizontu však treba uvažovať najmä tiež v kontexte aktívnej spoluúčasti širokého okruhu humanitných a spoločensko-vedných disciplín. Iba tak možno pochopiť, ako sa formovali štruktúrne zložky národnej kultúry. Aj preto ich nemožno vnímať oddelene ako nejaké izolované sloje či vrstvy. Výskum interkultúrnych procesov v slovenskej kultúre sa uskutočňuje z interdisciplinárneho hľadiska, pričom sa plne reflektuje slovenský kultúrny horizont, ktorý ovplyvňovali rozličné formanty kultúrneho a civilizačného vývinu v slovanských i širších európskych kultúrnych a historických súvislostiach. Od najstarších čias formovania etnických a kultúrnych identít tvorí Slovensko a Slováci kontinuálnu súčasť európskeho kultúrneho horizontu.

Strategickým zámerom je preto konfrontačný interdisciplinárny výskum fenoménov, ku ktorým patrí skúmanie jazykových a etnicko-konfesionálnych vzťahov, kulturologických, teologických, historických, muzikologických, teatrologických i spoločenských aspektov. Takýto výskum vzťahov slovenskej kultúry v jej najširšom ponímaní vo vzťahoch s inými slovanskými i neslovanskými kultúrami vyplýva z aktuálnej potreby poznať nielen procesy ako osamotené zložky, ale najmä ide o systematickú snahu pochopiť aktuálne kultúrno-spoločenské dianie. Jediným zdrojom pre komplexné poznanie vývinu i aktuálneho stavu slovenskej kultúry je synchronno-diachrónny prístup zameraný na výskum procesov spätých s udržateľnosťou európskych kultúrnych hodnôt. Tie prirodzene podmieňujú povedomie i potrebu uchovať jedinečnosť slovenskej kultúrnej identity v európskom kontexte, ktorá je založená na jednote v rozmanitosti.

Druhé číslo časopisu *Culturologica Slovaca* prináša štúdie venované procesom etnickej a konfesionálnej identity z hľadiska výskumov zameraných na cyrilské a latinské pramene pamiatok i na aktuálne terénne výskumy v karpatskom prostredí (P. Žeňuch, P. Zubko, E. Kocój). Osobitný okruh tvoria štúdie venované výskumu slovenského konfesionizmu a jeho obrazu vo historicko-kultúrnych a literárnych súvislostiach (R. Letz a V. Žemberová). Dokumentačno-historiografický okruh štúdií prezentuje výsledky doterajších výskumov v oblasti byzantsko-slovanskej tradície v slovenskom kultúrnom priestore (Š. Marinčák a P. Ivanič). Okrem vyššie uvedených okruhov sa v časopise publikuje vedecká reflexia počiatkov globalizácie kultúry (D. Hajko), reflexia vzťahu medzi literatúrou a kultúrou (V. Žemberová) a príspevok o aktuálnych procesoch výskumu rozdielov v spoločenskej zodpovednosti podnikov (M. Ďzupina a Gy. Janková). Toto číslo časopisu prináša aj vybrané časti z diplomových prác, ktoré boli obhájené na Katedre kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Časopis uzatvárajú správy a recenzie.

Peter Žeňuch,
hlavný redaktor časopisu a editor čísla